

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

МИШЉЕЊЕ

**по Захтјеву Регулаторне комисије за енергију у ФБиХ
за давање мишљења на Нацрт Правилника о промјени снабјевача**

**Сарајево,
март 2024. године**

Број: 01-26-7-003-3/24
Сарајево, 14. март 2024. године

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 25. став (1) тачка ф) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), а по Захтјеву Регулаторне комисије за енергију у ФБиХ, Кнеза Домагоја 12 А, 88 000 Мостар за давање мишљења на Нацрт Правилника о промјени снабђивача, запримљен дана 05.02.2024. године под бројем: 01-26-7-03-1/24, на 6. (шестој) сједници одржаној дана 14. марта 2024. године, је донио

МИШЉЕЊЕ

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренцијски савјет) је дана 05.02.2024. године под бројем: 01-26-7-03-1/24 запримио Захтјев Регулаторне комисије за енергију у ФБиХ, Кнеза Домагоја 12 А, 88 000 Мостар (у даљем тексту: ФЕРК) за давање мишљења на Нацрт Правилника о промјени снабђивача.

У Захтјеву се у битном наводи сљедеће:

- Чланом 99. став (1) Закона о електричној енергији Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ", број 60/23) прописано је да је снабдијевање електричном енергијом дјелатност продаје електричне енергије крајњим купцима, укључујући и препродају, док је чланом 100. став (1) тачка н) истог закона прописано да је снабђивач дужан учествовати у поступку промјене снабђивача без наметања административних баријера, које отежавају и спречавају промјену снабђивача.
- Чланом 107. став (1) Закона прописано је да крајњи купци прикључени на преносну и дистрибутивну мрежу, осим купаца који имају право на јавно снабдијевање, имају право на резервно снабдијевање електричном енергијом код резервног снабђивача, у случају када постојећи снабђивач престане вршити испоруку електричне енергије услед: банкрота, стечајног поступка или ликвидације, престанка или одузимања дозволе, те незакључења уговора између крајњег купца и снабђивача или једностраног раскида уговора од снабђивача, осим ако је претходни уговор престао као посљедица неизвршавања обавезе плаћања од купца.

У вези са наведеним, чланом 105. Закона прописано је да је промјена снабђивача електричном енергијом бесплатна за купца, а поступак промјене не може трајати дуже од

21 дан од дана пријема комплетног захтјева код новог снабдјевача, те да ФЕРК доноси правила којима се уређују услови и поступак промјене снабдјевача која садрже: услове за промјену и поступак промјене снабдјевача, обавезе снабдјевача чији уговор престаје, обавезе новог снабдјевача, обавезе оператора система, рокове за поступање учесника у поступку и друга питања од важности за промјену снабдјевача, као и да се крајњем купцу, због промјене снабдјевача, не може ускратити или отежати остварење права на раскид уговора, нити се могу наметнути додатне финансијске обавезе осим оних дефинисаних уговором о снабдијевању.

На основу наведеног, а у циљу извршења своје надлежности, ФЕРК је на III редовној сједници одржаној 31.1.2024. године донијела Одлуку број: 07-02-1-127-1/24, којом је утврдила Нацрт правилника о промјени снабдјевача. Саставни дио наведене Одлуке је текст Нацрта Правилника о промјени снабдјевача, са Образложењем.

Приликом усвајања овог Нацрта, односно кроз поједине његове одредбе, како се наводи у Захтјеву, ФЕРК се руководио разлозима који требају омогућити постизање циљева који су ФЕРК-у, као органу које доноси правила и акте којима се уређују односи између електроенергетских субјеката, те између електроенергетских субјеката и купаца електричне енергије, постављени Законом о електричној енергији Федерације Босне и Херцеговине, а прије свега подстицање конкурентности и осигурање услова за функционисање тржишта електричне енергије у сарадњи са другим регулаторним органима, затим спрјечавање злоупотребе и монополског понашања електроенергетских субјеката, те развој и интегрисање тржишта електричне енергије у регионално тржиште електричне енергије.

ФЕРК је, на основу свега наведеног, а у складу са чланом 2. став (1) и члану 25. став (2) Закона о конкуренцији („Службени гласник БиХ”, број 48/05, 76/07 и 80/09), поднио Захтјев Конкурентној савјету за давање мишљења на Нацрт правилника о промјени снабдјевача.

У прилогу Захтјева достављена је Одлуку број: 07-02-1-127-1/24 од 31.01.2024. године са Нацртом правилника о промјени снабдјевача и Образложење.

Поступајући по поднесеном Захтјеву и прилога уз исти, анализом достављених података и чињеница из Захтјева, а на основу Закона о конкуренцији („Службени гласник БиХ”, бр. 48/05, 76/07 и 80/09) (у даљем тексту: Закон), Конкурентној савјету је утврдио сљедеће:

- да је Одлука број: 07-02-1-127-1/24 од 31.01.2024. године донесена од стране ФЕРК на основу члана 105. став (2) Закона о електричној енергији Федерације Босне и Херцеговине којим су прописана правила којим се уређују услови и поступак промјене снабдјевача;
- Одлуком број: 07-02-1-127-1/24 усвојен је Нацрт Правилника о промјени снабдјевача са Образложењем уз Нацрт те да Одлука ступа на снагу даном доношења тј, 31.01.2024. године и објављује се на службеној интернет страници ФЕРК;
- да се у Образложењу Одлуке број: 07-02-1-127-1/24 наводи да је поступак промјене снабдјевача до сада био регулисан Правилником о снабдијевању квалификованих купаца електричном енергијом и поступку промјене снабдјевача - Прочишћени текст („Службене новине Федерације БиХ”, број 30/23), заједно са методологијом за утврђивање цијена за снабдијевање електричном енергијом крајњих купаца код јавног и резервног снабдјевача;

Како је Закон о електричној енергији Федерације Босне и Херцеговине предвидио доношење посебног правилника о поступку промјене снабдјевача и посебног правилника о методологији за утврђивање цијена за снабдијевање електричном енергијом крајњих купаца код јавног и резервног снабдјевача, овим Нацртом правилника је предвиђено стављање ван снаге оног дијела Правилника о снабдијевању квалификованих купаца електричном енергијом и поступку промјене снабдјевача ~ Прочишћени текст, којим је регулисан поступак промјене снабдјевача;

Истовремено, приликом утврђивања Нацрта овог Правилника, ФЕРК је имао у виду потребу стварања претпоставки за ефикасно функционисање тржишта електричне енергије, заштите крајњих купаца. те осигурања равноправних услова за све учеснике на тржишту електричне енергије;

- Правни основ за доношење Нацрта Правилника заснива се на одредбама Закона о електричној енергији Федерације Босне и Херцеговине, и то члану 99. став (1), члану 100. став (1) тачка н), члану 105. и члану 107. став (1).

У Нацрту Правилника се, између осталог, наводи:

- да је чланом 2. прописан циљ Нацрта Правилника и то стварања претпоставки за ефикасно функционисање тржишта електричне енергије, заштите крајњих купаца, те осигурања равноправних услова за све учеснике на тржишту електричне енергије;
- да је поступак промјене снабдјевача, услови, обавезе и рокови прописани чланом од 4. до 6. Нацрта Правилника, а поступак преласка код резервног снабдјевача, са обавезама и роковима прописан чланом од 7. до 10. Нацрта Правилника;
- ступањем на снагу овог Правилника престаје ваљаност одредби члана од 15. до 19. Правилника о снабдијевању квалификованих купаца електричном енергијом и поступку промјене снабдјевача - Прочишћени текст („Службене новине Федерације БиХ", број 30/23).

Правилник о снабдијевању квалификованих купаца електричном енергијом и поступку промјене снабдјевача - Прочишћени текст („Службене новине Федерације БиХ", број 30/23) у члану 30. наводи да исти садржи: Правилник о снабдијевању квалификованих купаца електричном енергијом и поступку промјене снабдјевача ("Службене новине Федерације БиХ", број 89/14), Правилник о измјенама и допунама Правилника о снабдијевању квалификованих купаца електричном енергијом и поступку промјене снабдјевача ("Службене новине Федерације БиХ", број 84/19) и Правилник о измјенама и допунама Правилника о снабдијевању квалификованих купаца електричном енергијом и поступку промјене снабдјевача ("Службене новине Федерације БиХ", број 21/23).

Имајући у виду наведено, а увидом у евиденцију издатих Мишљења Конкуренцијског савјета утврђено је да је Конкуренцијски савјет дао Мишљење број: 01-26-7-009-1-1/14 од 10. јуна 2014. године по захтјеву Регулаторне комисије за енергију ФБиХ којим је оцијенило да је Нацрт правилника о снабдијевању квалификованих купаца електричном енергијом, усаглашен са одредбама Закона о конкуренцији након чега је Правилник о снабдијевању квалификованих купаца електричном енергијом и поступку промјене снабдјевача објављен у "Службеним новинама Федерације БиХ", број 89/14.

Сходно наведеном, Конкуренцијски савјет је размотрио достављени Нацрт Правилника и оцијенио да не садржи одредбе које могу спрјечавати, ограничавати или нарушавати тржишну конкуренцију

на релевантном тржишту Босне и Херцеговине, у смислу одредби Закона о конкуренцији, односно да је исти усаглашен са Законом о конкуренцији.

Конкуренцијски савјет не улази у тумачење одредби других закона па тако ни Закона о електричној енергији ФБиХ, те своје мишљење доноси искључиво на основу надлежности прописаних у члану 25. став (1) Закона о конкуренцији.

Ово Мишљење је дато на основу података наведених у Захтјеву, те уколико дати подаци одступају од стварног чињеничног стања ово Мишљење се не може примијенити.

Предсједница

Адиса Бегвић

Достављено:

- Регулаторна комисија за енергију у ФБиХ, Кнеза Домагоја 12 А, 88 000 Мостар
- а/а